

УДК 377:331.5:656.61.

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КВАЛІФІКОВАНИХ ФАХІВЦІВ МОРСЬКОГО ПРОФІЛЮ В НАВЧАЛЬНИХ ЦЕНТРАХ СУДНОПЛАВНИХ КОМПАНІЙ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Герганов Л.Д.

Навчальний центр ПрАТ «Українське Дунайське пароплавання», м. Ізмаїл

Проаналізовано сучасний стан розвитку професійної компетентності фахівців морського профілю в навчальних центрах судноплавних компаній у зв'язку з введенням в дію міжнародної Конвенції і Кодексу ПДНВ, з Манільськими поправками. Встановлено, що розвиток професійної компетентності моряка є довготривалим процесом, який передбачає оновлення теоретичних знань, надбання практичного досвіду на судах необхідної потужності, тренування та підтримки психологічного й фізичного стану. Дослідженням доведено, що збільшення задач та вирішення ситуацій, які потрібно розв'язати екіпажу судна вимагають широкого використання у навчальному процесі педагогічних інновацій: різноманітних тренажерів і тренажерних комплексів, використання ситуаційної методики на діючому реально-віртуальному тренажерному судні, підвищення рівня психолого-педагогічної підготовки інструкторсько-викладацького складу.

Ключові слова: професійна компетентність, фахівець морського профілю, судноплавна компанія, педагогічні інновації.

Постановка проблеми. Успішна реалізація програм професійного розвитку персоналу позитивно позначається на підвищенні його конкурентоспроможності на зовнішньому та внутрішньому ринках праці. Зокрема, на внутрішньому ринку праці конкурентоспроможність персоналу визначається, насамперед, наявністю творчих здатностей, відповідної спеціальності, належної освіти, рівня кваліфікації, володіння суміжними професіями, здатністю до освоєння нових знань, ініціативністю, професійною мобільністю, неординарністю у прийнятті рішень, прагненням до підтримання трудової дисципліни в колективі тощо; на зовнішньому ринку праці – це професійна компетентність на рівні міжнародних вимог, обізнаність з основними положеннями Конвенції і Кодексу ПДНВ [1] до виконання трудових функцій на судах, володіння професійною іноземною мовою, здатністю працювати на судах з багатонаціональним екіпажем тощо.

Необхідними умовами професійного розвитку працівників підприємств є, як зазначає Радкевич В., їхня зацікавленість власною професією, яка стимулює до оволодіння новими знаннями, прийомами і способами діяльності [2, с. 27–31].

Тенденції розвитку компетентності персоналу для сучасного виробництва в Україні не надто відмінні від країн Європи. Надалі вони будуть наближатися до цих країн в умовах економічної та суспільної глобалізації у зв'язку з тим, що Україна підписала угоду про вступ до Європейської схеми компетенцій (ЕСР), яка, на відміну від Європейської рамки кваліфікації, буде спрямована на конкретну трудову діяльність. Принагідно зазначимо, що розподіл професійної компетентності може бути різний і здебільшого пов'язаний з «національними системами праці».

Відповідно до рекомендацій щодо визнання базових професій при плануванні суміжних професій треба, передусім, врахувати:

- потребу робітників морського профілю у відповідних професіях і кваліфікаціях, які зазначені у судових ролях;
- професійну освіту для самостійного виконання обов'язків на судні у якомога більшому професійному обсязі;
- потенціал до тривалої професійної діяльності;
- достатнє розмежування між професійною діяльністю та потребою у членах екіпажу судна для виконання робіт зі скороченим екіпажем.

Первинними джерелами інформації про потребу моряків до роботи на судах судноплавної компанії і доцільна комплектація їх кваліфікаційним складом згідно

з посадою на судні є попит судноплавної компанії в кадрах та економічна ситуація на морському ринку праці взагалі.

Уряд України визначив основні соціально-економічні орієнтири розвитку держави, серед яких – забезпечення економіки країни кваліфікованою конкурентоспроможною робочою силою, ефективне використання наявного трудового потенціалу, створення нових робочих місць, формування конкурентного на внутрішньому та зовнішньому ринках виробничого персоналу [3, С. 140].

Судновласники, як соціальні партнери у даному разі виконують роль замовників навчальних закладів на виробництві. В ЄС соціальні партнери також відіграють важливу роль у циклі «потреба у фахівцях – професійне навчання – наявність фахівців – зайнятість фахівців». Вони визначають і першу, і останню ланку або, інакше, початок і закінчення процесу професійної підготовки персоналу. Така кооперація є обов'язковою умовою на європейському рівні для організації професійного навчання на робочому місці.

Розвиток професійної компетентності фахівців на морському транспорті завжди був умовою стабільності роботи флоту. Але зміна економічних обставин у державі, введення нових вимог до професійної компетентності моряків на міжнародному рівні та відповідальності судноплавних компаній за якісний стан моряків, змушує судновласників приділяти більшу увагу професійному розвитку моряків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Про важливість такого підходу відмічали у своїх працях як вітчизняні, так і зарубіжні вчені, які досліджували проблеми професійного становлення робітника на виробництві: Ничкало Н., Радкевич В., Савченко В., Сенченко І., Стариков І., Ховов О., Шкодін М., дослідження яких спрямовані на підвищення кваліфікації кадрового потенціалу підприємств, формування системи підготовки кадрів за умови проходження ступеневого навчання.

Проблеми організації навчального процесу в ПТНЗ і на виробництві, його науково-методичного забезпечення, досліджувались Батишевим С., Думченко Н., Кравцовим Н., Лейбовичем А., Новиковим О., Радкевич В., Стариковим І., Щербак О.

Проблеми обґрунтування змісту підготовки кваліфікованих робітників широкого профілю розкриті у працях Біляєвої А., Іщенко Т., Носаченко І., Федотової Л., Шильнікової А. та ін.

Метою статті є узагальнення досвіду та застосування сучасних педагогічних технологій розвитку професійної компетентності фахівців морського профілю в навчальних центрах судноплавних компаній. Розглядаючи, з цього приводу, комплекс проблем, які склались у системі підготовки рядового плавскладу морських суден як в умовах виробництва, так і в ПТНЗ, зазначимо, що за останні десять років кількість та якість такої підготовки незмінно знижується, це пов'язано з багатьма чинниками. Розглянемо їх для кожної із систем.

Навчальні заклади на виробництві (навчально-курсіві комбінати (НКК), навчальні центри (НЦ), навчально-тренажерні центри (НТЦ) та ін.) таку ситуацію пов'язують з тим, що державна стратегія професійного навчання кадрів на виробництві потребує реформування, оскільки у зв'язку з економічними та науково-технічними змінами на міжнародному ринку праці; темпи й рівень підготовки кваліфікованих робітників недостатньо задовольняють роботодавців і не відповідають потребам сучасного виробництва, а традиційна політика професійного навчання персоналу на виробництві застаріла й немає гнучкості для нових форм власності, міжнародних вимог у морській галузі; організаційно-педагогічні умови навчання потребують удосконалення. Служби управління персоналом підприємств більше приділяють увагу комплектації суден, але не враховують в повному обсязі кар'єрне зростання кваліфікації робітничого персоналу, що не відповідає темпам розвитку і техніко-технологічним змінам у морській галузі; рівень психолого-педагогічної підготовленості інструкторсько-викладацького складу потребує вдосконалення для впровадження гнучких технологій навчання, сучасних організаційно-педагогічних форм професійного навчання, навчально-методичного забезпечення

професійного навчання персоналу на виробництві. Потреба в удосконаленні та подальшому оновленні професійної підготовки персоналу на виробництві пов'язана, передусім, зі змінами у морській галузі, що є результатом упровадження Манільських поправок до Конвенції та Кодексу ПДНВ. Також відзначимо, що різке скорочення вантажопотоків на морському транспорті й перехід екіпажів суден на роботу зі скороченим складом спричинили скорочення і плавскладу суднохідних компаній.

Для ПТНЗ – це втрата базових підприємств, що ускладнило проходження як виробничої, так і плавальної практики учнів, а навчально-виробнича база, у зв'язку з модернізацією флоту і широким впровадженням автоматизованих систем управління, відстає від вимог судовласників до рівня знань випускників, значні зміни до професійної компетентності працівника морського профілю, які викликані переглядом Конвенції та Кодексу ПДНВ, повністю змінили парадигму професійної підготовки моряків.

Такі вимоги викликані тим, що новими правилами Конвенції ПДНВ (правила II/5, III/5, III/7) запроваджені вимоги до стандартів компетентності для кваліфікованого матроса, кваліфікованого моториста, електрика судового. Встановлено необхідність порівняння чинних стандартів компетентності цих осіб з тими, які передбачені відповідними розділами частини А Кодексу ПДНВ (А-II/5, А-III/5, А-III/7), визначення необхідності підвищення кваліфікації цими особами та оцінювання їх компетентності. Таким чином, якщо фахівці морського профілю були атестовані за стандартами компетентності, зазначеними в частині А Кодексу ПДНВ, які діяли до 01.07.2013, то у подальшому вони, для отримання нових кваліфікаційних свідоцтв, мають пройти відповідну допідготовку й оцінювання компетентності у державній кваліфікаційній комісії з метою їх дипломування за новими Правилами для роботи на морських судах.

У зв'язку з нововведенням у професійну підготовку моряків виникає потреба розглянути загальнотеоретичні положення щодо розвитку професійної компетентності робітників морського профілю на виробництві. Сутність і специфіку розвитку професійної компетентності моряка треба розглядати з позиції вимог Конвенції та Кодексу ПДНВ, оскільки вони сконцентрували міжнародний досвід професійної діяльності моряків, досвід розслідування аварій з морськими суднами, мають намір сприяти безпеці життя й майна на морі, захисту морського середовища шляхом впровадження міжнародних стандартів з підготовки і дипломування моряків та несення вахти. Крім цього, є значні напрацювання науковців різних країн з проблеми розвитку професійної компетентності у багатьох галузях.

Проте, залишається недостатньо дослідженою проблема розвитку професійної компетентності робітників морського профілю безпосередньо в судноплавних компаніях із врахуванням сучасних дидактичних засад, вимог державних стандартів ПТО, інноваційних педагогічних технологій, інтегрованих освітніх програм, забезпечення єдності змісту, форм, методів і умов навчання, а також сучасного науково-методичного забезпечення тощо.

Для морської галузі проблема професійної компетентності актуальним тому, що Резолюцією 7 Конвенції ПДНВ встановлена відповідальність судноплавних компаній за підбір і підготовку кадрів моряків, а також визнається, що ефективність процесів відбору, підготовки й дипломування моряків може бути оцінена лише на підставі навичок, умінь і здатностей, які вони демонструють під час роботи на судні. Рекомендовано вживати заходів щодо усунення усіх недоліків, які пов'язані з необхідністю контролю та відповідальністю компанії за розвиток професійної компетентності моряків відповідно до вимог мінімальних стандартів компетентності. Впровадження науково-обґрунтованого підходу до професійної підготовки моряків із врахуванням вимог Кодексу ПДНВ до їхньої професійної компетентності дає можливість підняти їхній професіоналізм до рівня міжнародних стандартів. Такий підхід також зумовлений необхідністю переходу судноплавних компаній до роботи з використанням у своїй діяльності системи якості

ISO 9001-2009, без дотримання вимог якої неможливий професійний розвиток персоналу й досягнення стратегічних цілей компанії на міжнародному ринку перевезень.

Отже, постає необхідність управління отриманими в навчальному закладі найважливішими знаннями, підтримання їх на рівні, який необхідний для судновласника, оновлення їх через певні проміжки часу, крім цього, збільшується кількість службових завдань, які доводиться розв'язувати екіпажеві у процесі виконання рейсу, що вимагає широкого впровадження у навчальний процес різноманітних тренажерів і тренажерних комплексів, пред'являються високі вимоги до забезпечення безпеки пасажирів, екіпажу та збереження вантажів. Наявна система підготовки рядового складу суден (матросів, мотористів, суднових електриків) серйозно не відповідає вимогам, які містяться в Конвенції та Кодексі ПДНВ.

Проведене дослідження у навчальних підрозділах судноплавних компаній України дало змогу виявити окремі недоліки в розвитку професійної компетентності робітників морського профілю:

- формування контингенту слухачів курсів для професійного навчання відбувається за вимогами підрозділів підприємств у формі заяв, без необхідного вивчення ринку праці та з'ясування перспектив забезпечення їхнього професійного зростання;
- професійне навчання слухачів курсів не завжди має під собою підґрунтя та можливості для проведення цих занять на нових судах із сучасним обладнанням, що не дає можливості якісно розвивати рівень їхньої професійної компетентності;
- під час професійного навчання слухачі курсів недостатньо опановують наданий теоретичний матеріал з використанням сучасних інформаційних технологій, а це веде до зниження рівня їхньої кваліфікації з професії.

У свою чергу, Конвенція та Кодекс ПДНВ (Правило I/6 та Розділ А – I/6) приділяють особливу увагу кваліфікації інструкторів, викладачів та екзаменаторів, які повинні мати належну кваліфікацію з конкретних видів професійної підготовки, або оцінювання компетентності моряка на судні чи на березі, а саме:

- добре освоїти програму професійної підготовки й розуміти спеціальні завдання конкретного виду проведеної підготовки;
- бути кваліфікованим у навчальних питаннях, з яких провадиться підготовка;
- якщо підготовка відбувається з використанням тренажеру, треба отримати додаткову психолого-педагогічну підготовку з технології проведення навчання, а також мати практичний досвід роботи на тренажері даного типу.

Інструкторсько-викладацький склад навчального закладу на виробництві для проведення професійної підготовки робітників морського профілю обов'язково має пройти допідготовку з питань професійної і спеціальної підготовки моряків та атестацію у незалежній комісії Укррічморінспекції з Типового курсу ІМО 6.09. – «Курс підготовки для інструкторів» і Типового курсу ІМО 3.12. – «Оцінка компетентності, проведення екзаменів та дипломування моряків» і Резолюції MSC/64(67) [4, С. 117].

Професійне навчання фахівців морського профілю в судноплавних компаніях треба розглядати як педагогічну систему, в основу якої покладені принципи андрагогіки та яка спрямована надати допомогу судновласникам у комплектуванні екіпажів морських суден компетентним й кваліфікованим персоналом, а також формування у моряків професіоналізму, майстерності, сучасного економічного мислення, вміння працювати у нових економічних умовах.

Проведене дослідження з розвитку професійної компетентності моряків і досвід національних і міжнародних судноплавних компаній дає можливість зробити висновок, що це досить складний і тривалий процес, який вимагає накопичення певних професійних навичок і значного практичного досвіду, розвитку професійно важливих якостей, передусім ділової активності, енергійності, вміння працювати в команді тощо. Ці вимоги відображені в мінімальних стандартах компетентності допоміжного рівня, які входять до складу навігаційної вахти (табл. А-II/4 колонка 1 Кодексу ПДНВ) і включені в сферу

компетенції осіб рядового складу щодо вміння працювати в команді, прагнення до лідерства та взаємодії. Аналогічні компетенції включено і в специфікації мінімальних стандартів компетентності допоміжного рівня машинної команди (табл. А – III/4 колонка 1 Кодексу ПДНВ).

Професійне навчання у даному разі розглядається як засіб посилення конкурентоспроможності робітників морського профілю на міжнародному ринку праці та гарантії взаємодії країн при здійсненні безпечного судноплавства, зменшення аварійності, що спричинено професійною некомпетентністю людського чинника на флоті. При цьому міжнародні вимоги до підготовки фахівців для морської галузі стають провідними чинниками при наданні послуг з професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації персоналу судноплавних компаній.

Судновласник змушений використовувати внутрішні резерви для розвитку професійно підготовлених екіпажів суден шляхом організації внутрішньофірмової підготовки персоналу, що має характеризуватися високим ступенем гнучкості, безперервності та відкритості. Така підготовка має забезпечувати потреби судновласника у кваліфікованих робітничих кадрах й розвиток професійної компетентності при заданому рівні кваліфікації. Кодекс ПДНВ зазначає, що рівень професійної підготовки має відповідати вимогам належного виконання моряком функцій на судні із врахуванням критеріїв, узгоджених на міжнародному рівні, і включати прописані стандарти чи рівень знань, розуміння і продемонстрованих навичок. Крім цього, в Кодексі ПДНВ чітко прописано таке важливе поняття, як професійна придатність, яка встановлюється шляхом:

- з'ясування наявності стажу роботи на судні під час виконання функцій, згідно з наявним дипломом, строком не менше одного року з попередніх п'яти;
- проходження встановленої перевірки, або успішного закінчення відповідного курсу;
- проходження курсів перепідготовки та підвищення кваліфікації щодо охорони життя на морі, охорони й захисту морського середовища, а також приймати до уваги будь-які вдосконалення відповідного стандарту компетентності [1, С. 152].

Професійна підготовка робітників морського профілю через навчальні заклади підприємств морегосподарського комплексу безпосередньо впливає на якість послуг з перевезення пасажирів або вантажу судновласником і постійно перебуває у полі зору керівництва. Судновласник зацікавлений у комплектуванні своїх суден професійно компетентним персоналом, який у процесі навчання проходив плавальну практику на його суднах, отримав відповідні міжнародні сертифікати зі спеціальної та спеціалізованої підготовки згідно з вимогами ІМО й зарекомендував себе як перспективний потенціал компанії. Керівництво судноплавної компанії для підвищення якості професійної підготовки своїх робітників має можливість виділяти кошти на:

- придбання сучасних тренажерів і тренажерних комплексів;
- розроблення й затвердження навчальних програм відповідно до рекомендацій ІМО-моделей курсів;
- залучення до професійного навчання висококваліфікованих фахівців компанії як викладачів та інструкторів виробничого навчання з огляду на те, що вони мають досвід роботи на суднах сучасного типу;
- організації проходження спеціальної та спеціалізованої підготовки і виробничої практики на своїх навчально-тренажерних суднах;
- виділення місць на суднах для проходження плавальної практики;
- проходження виробничої практики на базах технічного обслуговування флоту та для відпрацювання практичних і лабораторних робіт.

Розвиток професійної компетентності моряка прискорюється, якщо здійснюється за програмою комплексного навчання, яка включає використання у навчальному процесі навчально-тренажерного обладнання, де всі потенційні екстремальні ситуації відпрацьовуються в реальному режимі. Відпрацювання необхідних прийомів, навичок

і вмінь у різних умовах роботи судна на таких тренажерах допомагає розвивати певний тип практичного мислення, необхідний для роботи в морі і дає підставу в подальшому більш ефективно вдосконалювати професійну діяльність моряків.

Однак, попри багато переваг такого підходу, зазначимо, що є й певні труднощі, які навчальному закладу на виробництві самостійно вирішити неможливо:

- недостатнє науково-методичне та навчально-методичне забезпечення навчального процесу;
- відсутність цільового забезпечення нормативною документацією, навчальними посібниками, електронними підручниками, які безпосередньо призначені для підготовки робочих кадрів на виробництві;
- слабка психолого-педагогічна підготовка інструкторсько-викладацького складу;
- недостатнє організаційно-педагогічне опрацювання навчання на тренажерах і при проходженні курсів спеціальної та спеціалізованої підготовки.

Як приклад, впровадження педагогічної інновації до розвитку професійної компетентності робітників морського профілю розглянемо традиційну та інноваційну системи професійної підготовки робітників морського профілю у Відокремленому підрозділі «Учбовий центр» ПрАТ «Українське Дунайське пароплавство», який зміг встояти й зберегти діяльність з професійної підготовки моряків у складні перебудовні часи.

Завдяки спільній співпраці Учбового центру «УДП» та Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, Учбовий центр «УДП» внесений до Переліку навчально-тренажерних закладів, підготовка в яких відповідає вимогам міжнародної Конвенції та Кодексу ПДНВ по 36-ти напрямках. Уся навчально-методична документація була перевірена, оновлена з урахуванням Манільських поправок до ПДНВ, а навчальні плани і програми відкориговані відповідно до рекомендованих Типових Модельних курсів ІМО та затверджені в Укрморрічінспекції.

Під навчальні програми розроблено нові методичні матеріали з кожного напрямку підготовки, враховані специфіка їх проведення та особливості практичного відпрацювання. Розроблені з урахуванням нових вимог тестові завдання і вправи з використанням ситуаційної методики, що дає змогу вирішувати комплекс завдань з виникненням на судні аварійних і нестандартних ситуацій. Уся навчально-матеріальна база приведена у відповідність до вимог навчальних програм, заплановано широке використання в навчальному процесі інформаційних технологій із застосуванням сучасного програмного забезпечення, придбані зразки нової техніки та технологічного обладнання, яке використовується на сучасних судах. Інструкторсько-викладацьким складом проведені роботи по оновленню тренажерів і судового обладнання, яке використовується в навчальному процесі при професійній, спеціальній і спеціалізованій підготовці.

Висновок. Проведене дослідження виявило і певні недоліки, на які треба звернути увагу в процесі розвитку професійної компетентності моряка, а саме:

- слабка загальноосвітня підготовка слухачів, яка ускладнює освоєння всього комплексу знань для роботи на сучасних судах;
- стримане ставлення капітанів суден до працевлаштування молодих кадрів, які пройшли професійну підготовку в умовах виробництва, з приводу малого практичного досвіду роботи на судах;
- недостатня робота відділів управління персоналом компаній та інших підрозділів зі слухачами курсів у процесі проходження їх навчання (бесіди, анкетування, зустрічі, участь у спільних заходах, що проводяться колективом пароплавства тощо);
- недостатня психолого-педагогічна підготовка інструкторсько-викладацького складу курсів, відсутність досвіду роботи й уміння правильно здійснювати професійну орієнтацію молоді на освоєння морської професії.

Система професійного навчання фахівців морського профілю в судноплавних компаніях потребує подальшого дослідження й має забезпечувати не лише розвиток професійної компетентності, а й виховувати його як особистість і громадянина, який буде гідно представляти нашу країну на судах іноземних судновласників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Міжнародна конвенція про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року (консолідований текст з манільськими поправками) – К. : ВПК «Експрес-Поліграф», 2012. – 568 с.
2. Радкевич В. О. Сучасні чинники розвитку професійного навчання в умовах виробництва / В. О. Радкевич // Професійне навчання на виробництві : зб.наук.праць / [ред.кол. : В. О. Радкевич (голова) та ін.]. – К. : Вид-во Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, 2011. – Вип.4. – С. 18-27.
3. Актуальні питання підготовки робітничих кадрів для промисловості : Матеріали і документи Всеукраїнського семінару-наради у м. Донецьк. – К. : МОН України, 2007. – 140 с.
4. Тематический указатель документов ИМО по безопасности судоходства и предотвращению загрязнения окружающей среды: в 12 т. Т.1. [Серия : Официальная библиотека моряка]. – Одесса : Инф.-изд. центр «Укрморинформ», 2000. – 240 с.

REFERENCES

1. Mizhnarodna konvenciya pro pidgotovku i diplomuvannya moryakiv ta nesennya vakhti 1978 roku (konsolidovaniyj tekst z maniljsjkimi popravkami) – K. : VPK «Ekspres-Poligraf», 2012. – 568 s.
2. Radkevich V. O. Suchasni chinniki rozvitku profesijjnogo navchannya v umovakh virobniictva / V. O. Radkevich // Profesiynje navchannya na virobniictvi : zb.nauk.pracj / [red. kol. : V. O. Radkevich (golova) ta in.]. – K. : Vid-vo Institutu profesijjno-tekhnicnoї osviti NAPN Ukraїni, 2011. – Vip.4. – S. 18-27.
3. Aktualjni pitannya pidgotovki robitnichikh kadriv dlya promislovosti : Materiali i dokumenti Vseukraїnsjko go seminaru-naradi u m. Donecjk. – K. : MON Ukraїni, 2007. – 140 s.
4. Tematicheskiyj ukazatelj dokumentov IMO po bezopasnosti sudokhodstva i predotvratheniyu zagryazneniya okruzhayutheyj sredih: v 12 t. T.1. [Seriya : Oficialjnaya biblioteka moryaka]. – Odessa : Inf.-izd. centr «Ukrmorinform», 2000. – 240 s.

Герганов Л.Д. РАЗВИТИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ КВАЛИФИЦИРОВАННЫХ СПЕЦИАЛИСТОВ МОРСКОГО ПРОФИЛЯ В УЧЕБНЫХ ЦЕНТРАХ СУДОПЛАВНЫХ КОМПАНИЙ: ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ

Проанализировано современное состояние развития профессиональной компетентности специалистов морского профиля в учебных центрах судоходных компаний в связи с введением в действие международной Конвенции и Кодекса ПДНВ, с Манильскими поправками. Установлено, что развитие профессиональной компетентности моряка является долговременным процессом, который предполагает обновление теоретических знаний, приобретение практического опыта на судах необходимой мощности, тренировки и поддержания психологического и физического состояния. Проведенное исследование показало, что увеличение задач и разрешения ситуаций, которые нужно решить экипажу судна требуют широкого использования в учебном процессе педагогических инноваций: разнообразных тренажеров и тренажерных комплексов, использование ситуационной методики на действующем реально-виртуальном тренажерном судне, повышения уровня психолого-педагогической подготовки инструкторско-преподавательского состава.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, специалист морского профиля, судоходная компания, педагогические инновации.

Gerganov L.D. THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF QUALIFIED MARITIME TRAINING CENTERS PROFILE SUDOPLAVNYH COMPANIES: TRENDS AND PERSPECTIVES

The current state of professional competency of marine profile specialists in training centers of shipping companies in connection with the adoption of the International Convention and STCW Code with Manila amendments is analyzed. It is determined that the development of professional competency of a seafarer is a long-term process that involves the update the theoretical knowledge, acquiring of practical experience on vessels of the required capacity, practice and maintaining psychological and physical condition. It is proved by studies that an increase in problems and resolution of the situations which must be solved by crewmembers, require a wide usage in educational process of pedagogical innovations: a variety of simulators and simulator complexes, the use of situational techniques on functioning real-virtual training vessel, the raising of psycho-pedagogical level of training of instructors and teaching staff.

Keywords: professional competency, marine profile specialist, the shipping company, pedagogical innovation

© Герганов Л.Д.

Статтю прийнято
до редакції 14.11.15